

Viðbragðsáætlun vegna alvarlegra dýrasjúkdóma

Viðauki 2. Yfirlit yfir verkþætti

Tilkynning og fyrstu viðbrögð

Dýraeigandi/umráðamaður	Sjálfstætt starfandi dýralæknir	Starfsmaður MAST sem móttekur tilkynningu um grun	VIÐ-teymi
<ul style="list-style-type: none"> Tilkynnir grun um smitandi dýrasjúkdóm til sjálfstætt starfandi dýralæknis eða MAST. *Símanúmer MAST kl. 9-12 og 13-15 virka daga: 5304800. *Upplýsingar um símanúmer dýralækna á vakt: https://www.mast.is/is/dyr-aeigendur/dyr-i-neyd/dyralaeknir-a-vakt	<ul style="list-style-type: none"> Upplýsir dýraeiganda/ umráðamann um gruninn Gefur dýraeiganda/umráðamanni fyrstu fyrirsmæli um smitvarnir Tilkynnir um gruninn til MAST Tekur við og fylgir fyrirsmælum MAST um frekari smitvarnir Fer ekki af staðnum nema að fengnu leyfi MAST, ef um mjög smitandi sjúkdóm er að ræða	<ul style="list-style-type: none"> Sér til þess að tilkynningin berist án tafar til fyrirliða VIÐ-teymisins. Komi upp vafi um hver fyrirliði teymisins er kemur starfsmaður MAST tilkynningunni til sérgreinadýralæknis smitsjúkdóma og faraldsfræði eða yfirdýralæknis.	<ul style="list-style-type: none"> Fyrirliði teymisins gengur úr skugga um að viðeigandi fyrirsmæli um fyrstu ráðstafanir til að hindra dreifingu smitsins hafi verið gefin. Fyrirliði kallar teymið til fundar og það ræðir saman um næstu skref. Ef fyrsti grunur vaknar í sláturhúsi eru sérgreinadýralæknir heilbrigðiseftirlits og fagsviðsstjóri búfjárafurða einnig boðaðir á fundinn. Teymið skiptir með sér verkum varðandi tilkynningar um málið og miðlun upplýsinga um fyrstu smitvarna-

			<p>ráðstafanir, til eftirfarandi aðila eftir því sem við á:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Eiganda/umráðamanns • Allra dýralækna • Aðila í nærsamfélaginu • Aðila innan MAST • Aðila í stjórnsýslunni • Aðila í landinu • Erlendra aðila
--	--	--	---

Smitvarnaaðgerðir

<p>VIÐ-teymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gefur nánari fyrirmæli um smitvarnir til viðkomandi aðila, sem eru eftir atvikum: <ul style="list-style-type: none"> • Dýraeigandi/umráðamaður • Sjálfstætt starfandi dýralæknir • Sláturleyfishafi (ef um er að ræða dýr í sláturhúsi) • Réttarstjóri (ef um er að ræða sauðfé við smölun eða í réttum) • Sveitarfélag (ef um er að ræða hálfvilt dýr) • Tekur ákvörðun um tillögur að nauðsynlegum varúðarráðstöfunum miðað við aðstæður og um hvaða 	<p>Eftirlitsdýralæknir/ dýraeftirlitsmaður</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ef ákvörðun um varúðarráðstafanir felur í sér lokanir, fer starfsmaður MAST á staðinn til að setja upp borða og skilti og annað sem þarf til að koma í veg fyrir umferð án leyfis. Hann tekur einnig með sér þann smitvarnabúnað sem til þarf, svo sem búnað til sótthreinsunar á farartækjum • Ef sjálfstætt starfandi dýralæknir er á staðnum og getur sinnt því sem þarf að gera þar, fer starfsmaður MAST ekki inn fyrir skilgreint bannsvæði, en 	<p>Dýraeigandi/umráðamaður</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekur við og fylgir fyrirmælum sjálfstætt starfandi dýralæknis og MAST um smitvarnir • Veitir aðstoð við þær smitvarnaaðgerðir sem fyrirskipaðar eru ef MAST óskar eftir því 	<p>Sjálfstætt starfandi dýralæknir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekur við og fylgir fyrirmælum MAST um smitvarnir • Veitir aðstoð við þær smitvarnaaðgerðir sem fyrirskipaðar eru ef MAST óskar eftir því
---	--	---	--

<p>sjúkdóm er hugsanlega að ræða. Þetta getur m.a. falið í sér eftirfarandi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Allsherjar flutningsbann • Flutningsbann á tilteknu svæði • Skilgreining á bann-, verndar- og eftirlitssvæðum, stærð þeirra og lega • Takmarkanir sem skulu gilda á bann-, verndar- og eftirlitssvæðum, þ.m.t. lokanir og smitvarnir • Smölun afrétta • Sendir tillögu um aðgerðir til ráðherra • Metur hvort þörf sé á aðstoð lögreglu varðandi aðgerðir og hefur samband við hana ef svo er • Metur hvort þörf sé á smölun afrétta og hefur samband við sveitarstjórn ef svo er 	<p>hefur umsjón og eftirlit með smitvörnum utan þess</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ef sjálfstætt starfandi dýralæknir er ekki á staðnum fer starfsmaður MAST sjálfur inn á búið og sinnir því sem þarf 		
---	--	--	--

Rannsóknir

<p>VIÐ-teymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hefur samband við Keldur og ráðfærir sig við sérfræðinga þar um hvernig sýni skuli taka 	<p>Sjálfstætt starfandi dýralæknir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekur sýni samkvæmt beiðni MAST 	<p>Eftirlitsdýralæknir</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fer með sýnatökubúnað á staðinn til sjálfstætt starfandi dýralæknis samkvæmt beiðni 	<p>Dýraeigandi/umráðamaður</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aðstoðar við sýnatökur ef MAST óskar eftir því
---	---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • Ef dýralæknir er á búinu/staðnum gefur teymið honum fyrirmæli um sýnatökur • Ef dýralæknir er ekki á búinu/staðnum fer eftirlitsdýralæknir á staðinn og tekur sýni • Gefur eftirlitsdýralækni fyrirmæli um að fara á staðinn með sýnatökubúnað ef þarf • Skrifar og sendir rannsóknarbeiðni til Keldna • Aflar faraldsfræðilegra upplýsinga hjá dýraeiganda, sjálfstætt starfandi dýralækni og öðrum eftir því sem við á • Óskar eftir aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna og/eða starfsfólks umdæmisstofu við öflun faraldsfræðilegra upplýsinga • Vinnur úr faraldsfræðilegum upplýsingum • Tekur við niðurstöðum rannsókna frá Keldum og kynnir þær fyrir öllum viðbragðsaðilum 	<ul style="list-style-type: none"> • Leggur fram sjúkrasögu og niðurstöðu klínískrar skoðunar 	<p>VIÐ-teymisins. Fer ekki inn á skilgreint bannsvæði ef um bráðsmitandi sjúkdóm er að ræða nema nauðsyn krefji</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekur við sýnum frá sjálfstætt starfandi dýralækni og kemur þeim til Keldna • Ef sjálfstætt starfandi dýralæknir er ekki á staðnum tekur eftirlitsdýralæknir sýni samkvæmt beiðni VIÐ-teymisins. Ef um bráðsmitandi sjúkdóm er að ræða sækir annar starfsmaður MAST sýnin og kemur þeim til Keldna 	<ul style="list-style-type: none"> • Útvegar upplýsingar vegna faraldsfræðilegrar rannsóknar
---	--	---	---

Mannskapur og búnaður

VIÐ-teymi <ul style="list-style-type: none"> • Metur þörf fyrir mannskap og búnað og kannar hvað er til og hvað ekki • Ef þörf er á viðbótar búnaði sendir teymið beiðni til sviðs samhæfingar og þjónustu um að útvega það sem vantar • Ef þörf er á aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna kallar yfirdýralæknir þá til starfa • Ef þörf er á annars konar aðstoð sér teymið um að útvega hana	Svið samhæfingar og þjónustu <ul style="list-style-type: none"> • Útvegar búnað samkvæmt beiðni VIÐ-teymisins	Dýraeigandi/umráðamaður <p>Leggur til þann mannskap og búnað sem hann hefur tiltækan samkvæmt beiðni MAST</p>	Héraðsdýralæknar <ul style="list-style-type: none"> • Sjá til þess að allur nauðsynlegur búnaður sé til staðar í umdæminu (að viðbragðskistur séu uppfærðar)	Sjálfstætt starfandi dýralæknir <ul style="list-style-type: none"> • Kemur til aðstoðar ef yfirdýralæknir hefur óskað eftir því
---	---	--	--	---

Upplýsingamiðlun og skjalavistun

VIÐ-teymi <ul style="list-style-type: none"> • Stofnar mál í málakerfi MAST og tryggir að öll gögn séu vistuð þar • Stofna logbók (minnisblað) í málinu þar sem allir starfsmenn MAST sem að málinu koma skrifa sín verk með dagsetningu og tíma • Skrifar fréttatilkynningar eða óskar eftir aðstoð fræðslustjóra við það	Fræðslustjóri <ul style="list-style-type: none"> • Aðstoðar VIÐ-teymið við skrif á fréttatilkynningum • Birtir fréttatilkynningar • Stýrir samskiptum við fjölmiðla
--	---

<ul style="list-style-type: none"> • Tekur ákvörðun um hver af meðlimum teymisins skuli annast fjölmiðlasamskipti • Heldur fundi um endurskoðun atburða • Skrifar lokaskýrslu um málið 	
---	--

Aðbúnaður fólks

<p>Svið samhæfingar og þjónustu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tekur við beiðnum frá þeim sem vinna að málinu og þurfa á þjónustu að halda varðandi þöntun á flugi, gistingu, bílum, vinnuástöðu o.s.frv. 	<p>Mannauðsstjóri</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hefur umsjón með að útvega lækni- og sálfræðiaðstoð eftir þörfum
---	---

Aflífun

<p>VIÐ-teymi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Metur hvort aflífa þurfi dýr • Ákveður hvaða aðferðir skuli notaðar • Metur þörf fyrir mannskap og búnað • Skipuleggur aðgerðir • Ef þörf er á aðstoð sjálfstætt starfandi dýralækna kallar yfirdýralæknir þá til starfa 	<p>Svið samhæfingar og þjónustu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Útvegar búnað samkvæmt beiðni VIÐ-teymisins • Hefur umsjón með gerð samninga við dýralækna og annað aðstoðarfólk 	<p>Sjálfstætt starfandi dýralæknar</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kemur til aðstoðar ef yfirdýralæknir hefur óskað eftir því 	<p>Dýraeigandi/umráðamaður</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aðstoðar við aflífunina eða útvegar starfsfólk til að aðstoða ef MAST óskar eftir því
--	--	--	---

Þrif og sótthreinsun

VIÐ-teymi <ul style="list-style-type: none"> • Ákveður og gefur fyrirmæli um hvernig staðið skuli að þrifum og sótthreinsun	Dýraeigandi/umráðamaður <ul style="list-style-type: none"> • Sér um að þrif og sótthreinsun sé framkvæmd samkvæmt fyrirmælum MAST	Eftirlitsdýralæknir <ul style="list-style-type: none"> • Hefur eftirlit með framkvæmd þrifa og sótthreinsunar og tekur þrifin út
---	---	--

Förgun úrgangs

VIÐ-teymi <ul style="list-style-type: none"> • Aflar upplýsinga um eðli og magn úrgangs • Skrifar í samráði við sérgreinadýralækni aukaafurða dýra tillögu að meðhöndlun og förgun úrgangsins • Kynnir tillögu að meðhöndlun og förgun úrgangsins fyrir Umhverfisstofnun og óskar eftir samþykki hennar • VIÐ-teymið hefur samband við förgunarstað og útvegar flutning á úrganginum • VIÐ-teymið veitir leiðbeiningar um smitvarnir við flutninginn	Eftirlitsdýralæknir <ul style="list-style-type: none"> • Hefur eftirlit með flutningi og förgun úrgangsins samkvæmt fyrirmælum VIÐ-teymisins	Dýraeigandi/umráðamaður <ul style="list-style-type: none"> • Veitir aðstoð eða útvegar aðstoð við að fjarlægja úrgang og koma honum á förgunarstað ef MAST óskar eftir því
--	--	--